

ישיבת "הכותל" ירושלים
לעילוי נשמת
ר' לוי ב"ר משה בלאתי ז"ל
תרומת אשתו וילדי-לונדון

רבי שמעאל פרק שש מנחת עב

בזם: רבי לאו סלמדיה דר"ס הוא
במדה ואחרי לא שמיש ליה
[ס' ו] מדר"ס דכבר לה ר"ש דגל
שאכשר מ"ס לא דחול טנה: היט
מבלן ל' ט'. רבי שמעון נשמיה
דלמר כשיחבין (דף סג.) חלה גנות
וחלירוס רשות אחת לן לנתיס
שכנתו כחוק: אטביס. בגד
לחטפ: ט. כבר לה כחידך
דר"ס. דלמר חניכה מ"ס בשמחה
הלך אף על גב דבשרה מ"ס
מכר לה בשמחה ודחל טנה

נקצר שלא במצותו פסול ורבי לאו תלמידה
דר"ש הוא והתניא אמר רבי *בשחיית
לכרין תורה אצל רבי שמעון בחקע. היינו
מעלין לו שמן ואלונטיה כחצר לנג ומנג
לקרפין ומקרפין לקרפין ארד עד שאנו
בקרפין למעין שאנו החצין בו סבר לה כאידך דרבי שמעון (* התניא
אמר ר' שמעון בא וראה יכמה הביכה מצוה בשעתה שדרי הקפד

חבית פרק שנים ועשרים שבת

דתניא ה"ר כשמיט למדן מורה ט' . מסתמא יחיד היה שלא
היה חלל חלה ממלמדיו עמו כשהיה רומן כדתיבא במקום
שנבאו (פסחים דף טו.) שלא ירמז תלמיד עם רבו והם היה רבו
לרץ ל' מותר ומסתמא ר"ש לא היה לרץ חלל ללמד כשהיה רומן
וכשהיו שנים לביהם היה התלמיד
טשא האלגטיס בפני שלמה שר"ס
לא היה טשא עמו דהא סיל שחד
מותר להביאה ולא חיישין למחוסה
והא דקתמר היט ר"ל כל חלה וחד
בפני פנמו כשהיה מביט יומן לשמש
רבו ולשיל כפ' כרע (דף טז) גרסין

126 פני בטה המוצניע פרק עשירי שבת קרבן העדה

מכוס דכתיב בעטוהה וכדפרטיסיה במתני': קני גירדו .
קנה כל לורניס והוא העולה ויורד כסתי ואורחא דמילתא
נקט והוא דבר קל ואחד יכול להוליו והוליו שנים: אל רבי.
לר"ב"ש כך שמעתי מרבי שמעון
הביך שפטור בזה יכול זה יכול:
שמעתי את אבא עומדות. בדרך
ערמי מה שלא שמעתי אותו
בישיבות כלומר בקביעות ואני
יודע שלא פטר חזי בזה יכול זה
יכול: ופרין ורבי מי היה
תלמידו של ר"ש דק"ל ר"א מה
שלא שמעתי ישיבות והלא רבי
תלמידו דר"י בן קודסי הוה:

רבי פיטר ר"ה כר"ס מחויב . הליצה דר"ס פליגה כלל יכול היה
להוליו והוליוהו שנים דמר קתמר כך קבלתי וגור קתמר כך קבלתי ממני:
אל רבי. לר"ה בר' שמעון כך שמעתי מהביך שפטר אמר לו ר' הליעזר
שמעתי את אבא עומדות מה שלא שמעתי אותו יושבות כלומר וכי כל כך
שמעתי לפניו כמו שמעתי אני ומוקבל
אני מפיו שמחייב: ורבי וכו'. וכי
רבי תלמידה דר"ס בן יוהאי הוא דהוה
יחי לא תלמידו דר' יעקב בר קודסי
הוה וכלומר אע"י דלשכתן בהרבה
מקומות שרבי למד לפני ר"ס ותלמידו
היה מ"מ וכי תלמיד מובהק היה שגא'
פלו לא שמעתי אותו ישיבות דשמעתי
שאפי' שמעתי אותו הרבה אני שמעתי
אחתי יותר ממך והלא רבו מובהק של
רבי ר' יעקב בר קודסי הוה. אלא כך
אלל שמעתי אני את אבא עומדות מה
שלא שמעתי את רבך ישיבות: היו

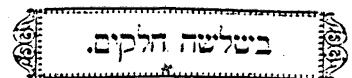
קובי רבי יסא בשם רבי אהא *קני גירדי רבי
פופר. רבי אלעזר בי רבי שמעון מחייב .
אמר לו רבי כך שמעתי מאביך. אמר לו *שמעתי
את אבא עומדות מה שלא שמעתי ישיבות.
ורבי תלמידה דרשב"י דהוי לא תלמידה
דרבי יעקב בר קודסי הוה. אלא כך אמר
ליה שמעתי את אבא עומדות מה שלא שמעתי
את רבך ישיבות. כשהיה רבי אלעזר בי ר'

תולדות תנאים ואמוראים

ושם האויז רפה. הלך למרהוק שרפ"בי
נפטר גם קודם רש"בי.
אבל אין לו עסק בנסתרות, וע"פ
הבבלי היה חתן רש"בי, וכן סוכרה
בכמה מקומות כידוע שרש"בי היה רבו
דרבי ונפטר עוד בחייו רש"ב כשהיה
רבי ור"א בר"ש עדיין תלמידים יושבין
ע"ג הקרקע לפניהם כב"ס פנ. ורפ"בי
היה בזמן כשהיה רבי כבר נשיא בישראל
וכבר נפטר אז גם ר"א בר' שמעון,
וסוהר עצמו באחרי כות ס. סתירה לדבריו
שאכרו שם שאמר ר' אלעזר אנא לגבי
אבא ור' פנחס ושאר חבריאי על אכ"ב,
ואם ר"פ היה זקני לא היה קרא לו
בשמו.

אבל גם אם נאמר שלא נזכר במשנה
ידוע לנו בבירור שהיה בגדולי הדור
בתורה כמפורש שבת כג: שקודם שישב
רש"בי במערה כי היה מקשי רש"בי
קשיא היה רפ"בי פתח לו יב' פירוקי.
הוא היה חתן רש"בי כמפורש שבת
לג: אבל דעת הוהר בלק ר: שהיה
חביו דרש"בי שאמרו שם ר' פנחס היה
אזיל למחסי ברתיה אנתו דר"ש, ושם
פנחס רס: שאמר רש"בי לר' אלעזר
בריה והגל יולדתך דא ברתיה דר"פ בן
יאיר חסידא.
ושם שמינו לו. ר"א הוה אזיל באורחא
אשכחיה לרפ"בי — פתח ר"א ואמר
עמרת זקנים בני בניס וכו'.

מסודר ע"פ א"ב עם באורים והנחות וגרסאות שונות.

כאן

אהרן בר בורכיה זיל הוימאן

כלל התורה ספר, ביה וכו' לתנאים, ומסתמא תנאים על אמת הוינו שריא נאון.

תלמוד ירושלמי

מסכת

דמאי

עם פירוש מובן ומספיק
תולדות יצחק
עם תוספות חידושים הנקרא
תבונה

ובגליון נדפס גירסת המהר"ר זצ"ל
בהגאון הגדול
מהר"ר יצחק אייזיק ב"ר זובער זצ"ל
קראסילשצ'יקאו
שהיה אב"ד בק"ק פאלשאוע
במדינת הונגריה על גרובים ב"ת, אשר חיבר מידתו על הירושלמי
באר היטב במסכתו בשנת ה'תרי"ג-מסכתו
הובן לדפוס עם תוספות, הערות והגהות
שנערכו על ידי ת"ת מנהלים

דמאי פרק ראשון הקלין

תולדות יצחק

הבונה

יצחק ואם לאו לאו יעצור: רבי בעי משרי שמיטתא. רבא
 להמיר שמיטה בה"ז שאינה אלא מדרבנן כיון שאין
 היובל נוהג כי אין כל יושביה עליה ולכן מדאורייתא
 ליכא שמיטתא בה"ז והוא רצה להמיר גם מדרבנן מפני
 דוחק העניים שאין להם מה לאכול ומפני המשכמים
 בלאו הכי על השביעית רצה להמיר לעצד עצדת שדה
 בשביעית א' ועלה ר' פנחס בן יאיר אללו: א"ל מה
 עיבורי עבדין. א"ל הוא מסכים עמו לעצד מלאכת
 השדה עטר התבואה וכר שהיה זאת בשנת השביעית:
 א"ל שלשין יפות. שחומרת שביעית גדולה כ"כ
 שאפילו עולשין הוא מין (גרוע בע"ז) שכל השנים
 הם מאכל בהמה ובשביעית הוא נחשב למאכל אדם וכל
 דמי מאכל אדם עליו ואסור לעשות ממנו מלוגמא
 לבהמה כדאמרין בשביעית
 בכלל גדול פרק שביעי: מה
 עיבוריא עבדין זכר. הלא
 כל המשינות שלהם הוא
 מטעם דלין עושין מלאכה
 וליכא עולשי גינה ולכן גם
 עולשי שדה חשיבי אלל א"ל
 יחירו לעשות מלאכה או היא
 שביעית היא שאר שני שבע
 לגבי עולשי שדה כי רבי לא
 ירד לסוף דעתו: א"ל עולשין
 יפות. אמר לו עוד הפעם כי
 דעתו שאפילו עולשין של
 שדה ג"כ בשביעית הם מאכל
 אדם ואסור לעצד מלאכה
 עטרם ומכ"כ שאר תבואות
 חרעיס א': וידע רבי דלית
 הוא מסכמה עימיה זכר.
 הבין רבי שאין הוא מסכים
 להמיר: א"ל מי שגח ר'

א"ל מה עיבורי עבדין על עולשין יפות זכר. נתימי
 בפירושי מהפני משה ומקרבן העדה בשביעית פ"ג ה"א
 ורזוני לכה"פ פה להראות מדוע נתימי מפירושם כי
 בכל המקומות שנוטה אני מפירושם א"ל לכתוב הטעמים
 לא יספיק לא הגליון ולא הזמן ולא הכח ולכן סמכתי
 כי המצין יצין מעצמו וכי הנה בשמח הק"ע מפלפל בה
 נחמתי ח"ל א"ל ר"פ עולשין והן כרת"י נעשות
 יפות דאמרין בפ"ו דשביעית עולשי שדה הם מאכל
 בהמה לאפוקי בשביעית שאין ירקות מרזין אף בני אדם
 אוכלין עולשי שדה וכיון שא"ל ר' פנחס שפולשים
 נעשים יפות ולא ח"ל א"ל אשאר תבואות ש"מ דשאר
 תבואות אסורין בשביעית חן
 מעולשין דאי שאר תבואות
 שרין א"כ עולשין הם מאכל
 בהמה א"כ הציז לו ר"פ
 במלמא בהמה דאמרין כדאמרין
 בעלמא לא ונשר לטוקים
 ולחמוריס א"ו דאסירי א"כ
 ה"ל עולשין מאכל אדם
 והבין ר' שאין ר"פ מסכים
 עמו להמיר בשביעית ומה
 עיבורי"ו וכו' ח"ל ר' לר"פ
 שנית ומה תבואות עושין
 שרצה לידע עם עולשין
 דקאמר ר"פ דוקא וכונתו
 לחלוק גם אהא דהמיר ר'
 להציא ירק מח"ל לארץ
 ואמרין בירושלמי פ"ו
 דשביעית משהמיר ר' להציא
 ירק מח"ל לארץ עולשים
 לאו מאכל אדם הן אפי'
 בשביעית או דלמא עולשין לאו דוקא אלא לאפוקי שאר
 תבואות קאמר ומדהציז לו שמת עולשין נעשין יפות
 ידע ר' שאף על הימר הבאת ירק מח"ל לארץ אינו
 מסכים עמו וכו' ע"ש. הפ"מ לא הלך בזה הדרך
 וטעמו מוכן ולפלא על בעל ק"ע שפירש כן על הא
 דרצה רבי להמיר לעשות מלאכה בשביעית ר"פ רצה רק
 להמיר עולשין ולא דבר אחר וכי יכולין רק בעולשין
 להשקיט הרעב והדוחק של העניים שמתעם זה רצה ר'
 להמיר שמיטה ובשנת השמיטה שמתחלק עולשין
 מהתבואות הוא נגד ההלכה והאמת איפה מלא
 שעולשין מחולקין משאר תבואות שר' פנחס ימיר
 עולשין יותר משאר תבואות הלא משנה מפורשת
 בשביעית פ"ו ובכל הגמ' וכן להלכה שעולשין אובל
 כשאר תבואות בשביעית ואם אינו מסכים לזה שהמיר
 רבי להציא ירק מח"ל ורק עולשין הוא ג"כ אסור
 ומדוע ר' פנחס יסכים להמיר עולשין של א"י ולא
 שאר ירקות אפילו של ח"ל לכן הפ"מ לא רצה לפרש
 כן ופירש ז"ל שפעם אחת בקש רבי להמיר שביעית
 ועלה ר' פנחס בן יאיר אללו ושאלו רבי ומה התבואה
 עושה בשדה והשיב לו בדמיה עולשין יפות וכן בפעם
 שנייה והבין רבי שאין דעתו מסכמת עמו להמיר
 שמיטה פ"כ גם זה אינו פירוש מדוע הוא השיב לו
 עולשין יפות ע"ז לא פירש כלום ומה זאת ששאל אותו
 מה התבואה עושה בשדה מה כונתו בזה קשין להבין
 דבריו לכן פירשתי באופן המוסכם להלכה והאמת ודו"ק:

ישראל מן יומי עיבור ולא מנכה
 (ב) רבי בעי משרי שמיטתא
 סלק רבי פנחס בן יאיר לגבי א"ל
 מה עיבורי עבדין א"ל עולשין יפות
 מה עיבוריא עבדין א"ל עולשין יפות
 וידע רבי דלית הוא מסכמה עמי א"ל
 מי שגח רבי למיכל עימי ציבחר בטל
 יומא דין א"ל אין. מי נחית חמא
 מולוחא דרבי קיימין אמר כל אילון
 יהודאי. זנין אפשר דלא חמי סבר
 אפוי מן כדון אזלין ואמרין לרבי
 שלח רבי בעי מפייסת' מטון בי גבי
 קרתי אמר בני קרתי קורבין לי
 ונחתו בני. קרחת' ואקפון עלוי אמר
 לון רבי בעי מפייסת' שבקוני' ואזול
 לון אמר בני דידי קורבין לי נחתת
 אישתא מן שמיא ואקפת עלוי אזולן
 ואמרין לרבי אמר הואיל ולא זכינן
 נישבע מיני' בעלמא הדין נזכי נישבע

למיכל עימי ציבחר בטל יומא דין זכר. א"ל ר' רצה
 להשיג ולראות לאכול עימי מעט גרוגרות בסעודה
 היום בטל נקראין גרוגרות ע"ש הכלי שמונחים בתוכו
 שנקראת פמיליא (קרצן העדה חענית פ"ג) ב' ורצה
 לרמז לו על נער העניים שאין להם מה לאכול
 בשביעית וא"ל ר' פנחס אין שהוא מסכים לאכול
 סעודה קטנה של מעט גרוגרות שלא לעצור על אסור
 שביעית: מי נחית חמא מולוחא דרבי קיימין זכר.
 כאשר עלה אללו רצה פרידות אללו בחזר אמר וכי
 אפשר שישראלים זנין ומפרנסין למזיקים כאלו
 כהפרידות שיכולים להזיק בני אדם: אפשר דלא חמי
 סבר אפוי מן כדון. לכן אפשר שלא יראה קלמחר פני
 מהיום הלכו וספרו לרבי כ"ז ושלח רבי שלוחים לפייסו
 וכאשר באו לעירו ולא ידעו כונת השלוחים אמר בני
 עירי הבישו אלי והקיפו אותי וכן עשו בני עירו ואח"כ
 אמרו השלוחים לבני העיר שרבי שלח אותם לפייסו
 והלכו בני העיר מאתם אלל השלוחים ראו לפייסו שילך
 עמם לרבי אלל הוא לא רצה מפני שאמר שלא יראה
 עוד פניו לכן לא רצה לשנות דיבורו ולכן אמר בני
 שלי התקרטו אלי ובאותה שעה ירד אש מן השמים
 והקיפו אותי ואפשר באותו שעה עלתה נשמתו בעמוד
 האש למעלה לשמים למקור מוצנה הלכו וספרו כל
 זאת לרבי אמר הואיל ולא זכינו ליהנות ולשבע מאתו
 בעוה"ז נוכח ליהנות ולשבע מאתו בעולם הבא אחר
 עוה"ז:

האכנים והפסולת: שמע רבי דהיה קאמי
ר' פנחס: רצונך סעוד אללי. יהי לטונך
לסעוד אללי: צדו פניו שמה מפני שלא
היה רגיל רבי פנחס ליהנות משל אחרים
כדלקמן: א"ל ר' פנחס וכי סבור היית
שמדר הגלה משראל אנו ישראל קדושי
הסי וראוין ליהנות מהם: אבל יש הולכי
להגות אחרים משלו ואין יטלה בידו
וממט לוי רוצה ליהנות שלא אכבוד עליו:
יש שיט. יטלה בידו ואיט רוצה לההנות
אחרים ואנו"ס שאומרים טול וסעוד אין
לבו חסד ואיני נהנה משום דכתיב אל
תלחם אל לחם רע עין: אל תלחם. אל
הסעוד. לחם לשון סעודה כדכתיב
(ש"א כ) מדוע לא נח אל הלחם וכתיב
(דניאל ה) בלשאר מלכא ענד לחם רב:
כמו שער. כאילו אהה פהה שער
בבטט וי"ל לשון מרירות כמו (ירמיה קט) האלגים האוערים: מסרדיבנא: לשון בלגה ומסירות כלומר נרץ לני למכר ולינך לדבר מטה ואין פנאי לסעוד:
כודנייתא. פדחת טול רבי הו: בלאך הגסה. שמנה וסוב אך הגכה חיה כדלקמן: ולפני עור לא חסן וגו'. רבי היכי דאסורין לך אסורין
לאחריתא והא ליכא נמימד דמחן לאו לנכרס דהק (ע"י יד) חן משרין להם בהמה נסה: ספקרנא לה: אשחם ביערות דעלמא להפקר: מפשח
היוקא. דמתוך שלא יכו נשמרים ירכו חקיון: [עקרנא. שלא זכט לבטע וכל משחית ליכא שיהו רלויות לריסה]: עקרנא. מנשר פרסחיון
ועדין יטלין לין: סבתש. מפליר והבחו ששועות (הק"ל) מבחש גרסיין: בבית"ל ולא בכ"ף: גבה טורא בינייאי. וסבדיין: בדייהן של לויקים כך
תוספת ויש שיט לו ואיט רוצה. ואפי"ה איקרו קדושים שממין לא חכרו לאטל אלט מפני הטסה: [מסרדיבנא. ממחר לני. כדמתרגמינן
וימהו לשפך דס ויסרבונו (ישעיה נט)]:

טבלים. שמע רבי נפק לאפיה א"ל רצונך סעוד
אצלי א"ל הן צהבוי פניו של רבי א"ל כמדומה
אתה שמודר הנאה מישראל אני ישראל קדושים
הן יש רוצה ואין לו ויש שישילו ואינו רוצה וכתיב (ספרי כג) אל תלחם [את] לחם רע
עין ואל תחצי לממעמותיו כי כמו שער בנפשו כן הוא אכול ושתה יאמר לך ולבו
בר עמך ואתה רוצה ויש לך השחא מיהא מסרדיבנא דבבילתא דמצוה קא מרחנא
כי הדרנא אתינא עיילנא לנבך כי אתא איתרמי" על בההוא פתחא דהוו קיימין ביה
"כודנייתא חיוורתא אמר מלאך המות בביתו של זה ואני אסעוד אצלו שמע רבי
נפק לאפיה א"ל מובנינא לרו א"ל (ויקרא יט) ולפני עור לא תחן מכשול מפקרנא להו
מפשח" היוקא עקנא להו איכא. צער בעלי חיים קטילנא להו איכא (דברים ג) כל
חשוחית הוה קא מבחש ביה טובא גבה מורא" בנייירו בכה רבי ואמר מה בדייהן כך
במיתחן
בבטט וי"ל לשון מרירות כמו (ירמיה קט) האלגים האוערים: מסרדיבנא: לשון בלגה ומסירות כלומר נרץ לני למכר ולינך לדבר מטה ואין פנאי לסעוד:
כודנייתא. פדחת טול רבי הו: בלאך הגסה. שמנה וסוב אך הגכה חיה כדלקמן: ולפני עור לא חסן וגו'. רבי היכי דאסורין לך אסורין
לאחריתא והא ליכא נמימד דמחן לאו לנכרס דהק (ע"י יד) חן משרין להם בהמה נסה: ספקרנא לה: אשחם ביערות דעלמא להפקר: מפשח
היוקא. דמתוך שלא יכו נשמרים ירכו חקיון: [עקרנא. שלא זכט לבטע וכל משחית ליכא שיהו רלויות לריסה]: עקרנא. מנשר פרסחיון
ועדין יטלין לין: סבתש. מפליר והבחו ששועות (הק"ל) מבחש גרסיין: בבית"ל ולא בכ"ף: גבה טורא בינייאי. וסבדיין: בדייהן של לויקים כך
תוספת ויש שיט לו ואיט רוצה. ואפי"ה איקרו קדושים שממין לא חכרו לאטל אלט מפני הטסה: [מסרדיבנא. ממחר לני. כדמתרגמינן
וימהו לשפך דס ויסרבונו (ישעיה נט)]:

בן יהודע חולין פרק א'

שם. דהו קימין ציה כודנייתא חוורתא. קשא חך רבינו
הקדוש הכנים לביתו מויקין אלו ומאי ס"ד מעיקרא
ונ"ל בס"ד רלוותם ככודנייתא שלא אופס המלך אליו מנחה
כי היה. ואהבו הרבה ומשום כבוד מלכות טוכרח להניחם
אללו דגנאי למכרם או ליחנם במתנה, והא דאמר קטילנא
להו הכונה ע"י סס דליכא לער בע"מ:

ישראל קדושים

ספר

ישראל קדושים

אשר הוצאנו מהאוצר דגנו של הכחבי קודש שכתב בכתי"ק
הנשאר לנו ברכה בכ"ק אדמידי שר התורה גאון הגאונים
נחד בקסאי בר רבינו צדוק הכהן מקובלין וציהיה
בהרב דג' החסיד בר ר' יעקב הכהן אב"ד דק"ק קרויבורג וצ"ל
וכבר האיר עינינו בחיבוריו הקדושים שכבר יצאו לאור עולם היה
הראשון לברכה פרי צדיק עה"ת. והשאר שנעתיקן ספתי"ק
שכתבם בעצמו הפה תשעה בספר. שו"ת תפארת צבי. צדקת
הצדיק. רסיסי פילה. מחשבות הרוץ. דובר צדק. דברי
סופרים. פוקד עקרים. תקנת השבין שיחת מלהיש.
והעשירי הוא קודש הוא זאת הברכה הסי ישראל קדושים.
והנני נותנים הודאה על העבר ומתפללים על העתיד שנוכה להאיר
העולם הלאה כהאוצר הננו שיעוב לנו בגלות ובנסתרות. ונכה
להנות בהם בטוב לבב וסרוב כל ונרא' בסרדי' בנחמת ציון וירושלים אמן.

ור' הוא רבינו הקדוש שהי' מלא
קדושה בתכלית ולא נהנה מעוה"ז כלל
הי"ל שניהם רוצה ויש לו. וכפי הנראה היו
שניהם משורש א' משורש הלב ובית ק"ק
שבדור כמשיל דאפשר שיהי' הרבה יחר
ושו"ם כן בגלגולי נשמות להרמ"ע אות
פ' דרפבי ורבי מניצון א'. וכפה"ג הוא
מהאר"י. כי אין שם הוספת טעמים
בדרושים כדרך הרמ"ע ורבו דר"י סריק.
ואהנין דוכתי לכון האמת. ורפבי
קשיש מניי טובי דהרי הי' חותנו
דרשב"י רבי רבני. וגם נפטר מקמי
רשב"י. כמבואר כוזהר בכ"ד ובאדרת
האוינו. ורשב"י נפטר בחיי רשב"ג בעוד
רבי קטן ולמד לפני חכמים כמ"ש בב"מ
פ"ד סעי' ע"ש ברש"י. וע"כ דהי' זה
ג"כ בילדותו של רבי והי' עדיין רשב"ג
נשיא ולא הי' הוא ראש הדור עדיין כלל:

[בספר יוחסין] [דיא רכיז רעיד] תמה איך ה' רפכ"י בבית רבי וכן הק' שם [דליא ע"ב] איך ה' ר"מ בחתונת ריש בר' עיש. ואין בזה תימא אם ה' לרי' בית בפ"ע ועושר גדול בפ"ע ושישיא כבר בן עוד בחיי אביו והוקנים. ואף דריש ה' הצעיר דר"ג הבכור [במיש בכתובות ק"ג ב'] והי"ל ב' בנים גדולים ונשואים אינו תימא כלל וי"ל דעדיין לא הגיע לימי בינה. ואמנם בירוש' פ"א דדמאי ורפ"ג דתענית אי' ג"כ עובדא דרפכ"י ורבי וא"י דרבי בעי למשרא שמיפתא וע"כ דה"י כבר נשיא. וא"כ צ"ל דרפכ"י ורשב"י האריכו ימים אחר רשב"ג. ומ"ש [בב"מ סם] שאין לו אב אראב"ש לא דנח נפשי כפירש"י. רק שלא ה' שם בישיבה עמה. ונתמנה נשיא בחיי רבותיו לפי שהי' משלשלת נשיאים ובי"ד והגיע לו הירושה. ומ"מ לא ה' גדול הדור או עדיין. ושם בירוש' א' לרפכ"י משנח רבי כו' קראו ר' סתם משמע דה"י רבו ונ' דהיינו בענייני קדושה. שלא מצינו שלמד לפניו הלכות בשום מקום ואבשר שנעשה רבו באותו ענין שקיבל ממנו שלא להתיר שמיטה דהודיעו שקדושת הארץ לא בטלה. וה"ו היא לימוד גדול בענייני הקדושה לדעת שאף עכשיו שהקדושה בהעלם גדול מ"מ לא בטלה. והוא עצמו מ"ש לו בכבלי ישראל קדושים הם שהודיעו ד"ו שבכ"י אף היותר פחותים יש קדושה אלא שהוא בהעלם גדול אצלם. והי' או רפכ"י במעלת הקדושה ראש הדור ובית ק"ק שבדור והוא בעל הברייתא דסוף סוטה וע"ז בסדר המדרגות עד תכלית הקדושה ועד דוה"ק לפי שהוא השיג כל המדרגות השלימות ידע לסדרן וללמדן. ורבי אח"כ הוא שנק' רבינו הקדוש. ואו עדיין לא ה' בשלימות לגמרי דע"כ לא עלה בידו שיספור אצלו רפכ"י דעדיין לא ה' שוה אליו במדרגת הקדושה:

[ז] ענין הפרידות לבנות דבשבת [ק"ג סע"ב] אי' ותותר בימי רבי דאהוריירי עתיר משבור מלכא. ופי' בתוס' [ב"מ פ"ה א'] מובל בהמותיו נמיש בב"ד זבל בהמותיו של יצהק ולא כפפו וזהו דאבימלך. ומ"ש בהמותיו ל"ד ונקטו לשון דגמי' שם כיסתא לחיותא. ובב"ד פס"ד אי' זבל פירותיו. ונראה דעיקר העושר בפרידות שהיו השגיבות ולא היו מצוים אלא בבתי המלכים כמ"ש בבני המלך נבי אבשלום ובאבשלום ובמלוכת שלמה. ובשבת [ג"ב א'] מולאות של בית רבי משמע דלא היו מצוים אלא בבית ר' לרוב עשרו וכן בירוש' פ"ח דברכות זכ"ח דכלאים דא' לרבי נשיאה כי זבניתו כו' ע"ש. משמע דלא היו אחרים בישראל לוקחי פירות זולת בי נשיאה.

ומצאתי בס' יוחסין [דליא סע"ב] שהביא עובדא דרבי רב"מ שם כ' ועבר קלי' לקול הפרדות הנה כ' במקום חיותי' דגמי' פרות ורש"י שבת שם פ"י אהוריירי' שומר סוסים ופרדות וזה עיקר לא כמ"ש בב"מ שם סוסים לבד. והפרדות עיקר העושר כלשון הבר"ר. והיינו כי זהו נחלת גוים דענה הפסול הוא שהביא פסולים אלו. וישראל אסור להרכיב כלאים וא"א שיוולדו בבית ישראל כלל רק שלקחו ממה שהרביע גוי. ועי' בר"פ עקב ברוך תהי' מכל העמים ל"י בך עקר ועקרה ובכהמתד היינו שיקח גם הברכה של כל האומות. כי ע"ז התורה זוכין גם לנחלת גוים ועמל לאומים. וכל הברכות השייכות להם ג"כ שהכל כלול בתורה שהוא דפוס כהנ"כ. וכמו בשעת מ"ת דגם שרי כל האומות נתנו להם נבונותן מכהם ובהשיך להם וכמ"ש בזה ע"פ זרח משעיר למו וגו'. ולפי דאל אחר אסתרים ולא עביר פידין כל ברכת האומות הוא בדבר שאין עושה פירות כפרדות דלא ילדת כמ"ש בבכורות [ח' ב'] :

ותחלה דרש שם ותותר בימי חוקי' והוא לא מצינו בו כ"כ עושר מופלג בקרא רק נראה הכונה שהי' לו מותרות מכפי הצורך לו. שהוא ה' אוכל לישראל ירק במעודה כמ"ש [סנהדרין צ"ד ב'] ואלף נפן באלף כסף לשמיר ושית יהי' שלא היו צריכים כלום. דאלף הוא הכסף שבגבול כמ"ש דהיינו כדי הצורך ולא מותרות גם זה ה' אצלם נחשב למותרות. ואח"כ דרש ותשבע עליו דזה נק' רק שביעה ואין זה מותרות דיש צורך יותר ג"כ. אבל דרבי הוא מותרות עושר עצום כזה. דגבי יצחק נאמר רק שהיו אומרים זבל כו' ולא שהי' בפעל כן. ולפי שהוא שורש השפעת העשירות בעולם דמצפון זהב יאתה והי' כלול בו גם עושר השייך לעשו בעוה"י. ונב"ר ה' בפעל אהוריירי' כו' וכבר נפרד מעשו אלא ש"מ דהי' מה"ש השפיעו לו עושר כזה שהוא ה' לו כח בקדושתו להכניס גם כל המותרות אל הקדושה. דגם מה שנראה סותר בעולם אף הוא מכלל בריותו ש"ע וזוה הוא העלאת הנפשות הנראות כמותרות כמ"ש. וע"כ גם הוא ה' דוגמת משיח כמ"ש בפ' הלק כגון רבי זכמדי איכה אמרו עליו רוח אפינו משיח ה' נלכד בשחיתותינו. היינו דמה שלא עלה בידו ה' רק מפני עון הרור זבשחיתותינו ושאין הרור זכאי אבל הוא ה' זכאי ולא מת וכמ"ש בכתובות [ק"ג סע"א] דכל ב' שימשי אתי לביתי'. ולא כשמשונו

נרמו להכניס היא אח"כ בו. אבל אצלו רבי נתייחס המותרות לאהוריירי' ואצלו אף שהי' בגדר מותרות הוא ה' יכול להכניס הכל לקדושה. ובימי רפכ"י שלא הגיע עדיין לשלימות הקדושה ראה אצלו הפרדות לבנות המיוקות וא' מה"מ בביתו כו'. ובודאי לא ה' רבי קונה מויק בביתו וצ"ל דהיו קונים הפרדות קטנות דבזה ה' ברכת הצלחה כשיוולדו ויצליחו ואו בקטנות ליה אפשר להכיר עדיין הא דהיוזון ריש כרעיהו דאח"כ היו מתלבנות. וז"ש מה"מ בביתו. ואח"כ א"ל שאין שום תקנה אפי' להרנן אי' וא"כ אנוס הוא ומה יעשה. וצ"ל דהכונה איך הוסיף השי' תקלה זו לביתו ואין דבר רע יורד מן השמים ואם השפע מהשי' לא ה' נשפע מה"מ ודבר המויק. וע"כ שיש בקרב לבבו עדיין איזה הבה למותרות שמוה בא השפעה זו מצד היצר ולא מצד הקדושה. וע"כ נזדמן ד' המויק וע"כ קרא לו מה"מ דהוא שטן הוא יצר' הוא מה"מ כמ"ש [בב"ב ט"ז א'] ומאחר שהוא מסמ' דיצר' הוא עצמו מה"מ ונתלכש במה"מ לבוא לביתו דיוורד ומסית תחלה בחסדה ואח"כ יורד ונטל נשמה באותו ד' של החטא עצמו. כמעט חטאים תרדף רעה רעה והעבירה עצמה דשכר עבירה עבירה והיא עצמה היא העונשת ונטולת הנקמה :

[באמת] מ"ש דלא נעקרנו' ונקטלוגי' משוב צעב"ח וכל תשחית צ"ע כיון דקרי' מה"מ ומויק פשיטא דרשאי לעקר ולקטלי' ואין לחוש לצעב"ח במקום שיש חשש צער בניא ואפי' סכנה וכן לא לבל תשחית כבכל המויקין דכל הקודם להרנן זכה ואע"ז דהוא במועדיו מתחלתן ואלו י"ל דאינו כמועדיו רק עלולין לכך ואין חיוב להרנן. מ"מ אי חייש לכך עד דקראן מה"מ ודאי ליש בית להרנן. ונ' כזה ג"כ כמ"ש דהוא בא ללמוד מזה דגם רבי עדיין אינו בשלימות הקדושה כראוי וא"ר ליהנות גם ממנו מדהוסי' להשפיע לו השי' ד' כזה. וע"ז נעקרנו' ונקטלוגי' ור"ל דלכך נשפע לי להסתבש בו אחר שיעקרו או ליקטלוגי' ולידת מעורו. ושפיר א"ל דאיכא צעב"ח ובית. ואפי' לדחות איסורים אלו מפני השש התקלה לאדם על ידם. מ"מ לא ה' להשי' להוסיף לך כאלה ושיהי' זה ברכת ה' שתהנה מהם אח"כ. ותצטרך לעביר אצעב"ח או על בית. וע"כ השפעה זו שיצטרך לעשות ע"ז ד' שאין רשאי הוא מצד היצר. ולא נ' שהשיב רבי ע"ז כלום רק דהי' מבתש ב"י ונבא מודא. ו' דהבין רבי דעדיין לא הגיע לתכלית הקדושה כרפכ"י. אבל ידע בנפשי' מ"מ דהוא כלי מוכן לבוא לשלימות קדושה כמוהו. ואין אדם מניע לשלימות מדרגתו מיד. ומ"מ ק"ל בב"מ כל העומד כו' דנידון מיד כפ"ט שהוא עומד לאותו דבר.

וכן האדם נידון ע"ש סופו כמ"ש במרעיה
 דניצול דאמרו מה"ש שעתיך לומר שירה
 או לקבל תורה ביום זה כדאי' בסופה
 [ויב ב'] וכן בכ"ד. יכן שמעתי ע"פ
 בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא
 אליך וברכתך אזכיר לשון עתיד דבבל
 נפש שהקב"ה רואה שעתיך להיות הזכרת
 שמו ית' בקרב לבבו ושישרה שכנתו
 ית' בקרבו וע"כ הוא בל'. נעלם שהוא
 על העתיד דעתה נעלם. ואבוא אליך
 בהווה ובנוכח תיכף וברכתך. אף
 דעדין הוא משוקע כמה שמשוקע מ"ם
 הש"י מברך ע"ש העתיד. והוא דמבתש
 ב' ונבא טורא נראה דהוא לשון מושאל
 על איזה דבר המפסיק וחוצץ ביניהם
 שנורמן או לשם שהבדיל מלרבר עוד
 מזה :

ובירוש' דמאי (פ"א) ורתענית (פ"ג)
 אי' שהקיפתו אש מן השמים
 ודא' רבי אם לא זכה נשבע מיני'
 בעוה"ז נזכה ונשבע מיני' בעוה"ב. וגיל
 נכון מ"ש בק"ע בתענית שם שנסתלק
 באותו אש מן העולם ע"ש. ונ' דנחתא
 אשתא מן שמיא היינו חולי אשתא וחום
 וקדחת שבאה לרפב"י או ונפטר מזה
 ועי' לי לדבר עמו עוד שיסעוד אצלו.
 ושם איתא דרפב"י אמר בני קרתא
 קרבין לי. בני דידי קרבין לי. וע"ש
 בקרבן עדה והרא"פ מה שפ"י ולקוח
 מהיפ"ם וליתא רק אמר תחלה לבני
 עירו בני קרתא קרבין לי ר"ל קרבו
 אלי והקיפוני כדי שלא יוכלו שלוחי רבי
 לבוא אליו. ולפיכך באו והקיפיתו. ואחר
 שהלכו מפני כבודו של רבי אמר בני
 דידי קרבו אתם אלי והקיפוני ולא
 תתושו לכבודו של ר' ועי' נחתא אשתא.
 ואם יהי' כפשמ"י אש מה"ש יהי' בני
 דידי הכונה על המלאכים וקראם בניו
 דתולדותיהם ש"צ מצות ומע"ם ומכל מצוה
 נברא מלאך ואמר לאותם מלאכים שהם
 בניו שיקיפתו והמלאכים הם אש.
 וכפמ"ש דר"ל חולי י"ל דקרא ליסורין בני
 ע"ד שקראו ראבר"ש בן בתו אחי וריעי
 [ובהפועלים פ"ד רע"ב]. ולפמ"ש דנפטר
 מאותו חולי ג' דה"י זה עונש על של"ע
 רצון רבי דמ"ם הוא רצה לש"ש. וכמ"ש
 לשון נזכה ונשבע מיני' דכוונתו שהזמינו
 הי' כדי ליתנות מסעודה שת"ח מסב בה

שהוא כנתנה מזיו השכינה והמדתה לת"ה
 כמקריב קרבן ומנכך יין ע"ג מיזב
 [וכמ"ש ביומא ע"א סע"א] וע"כ מיני'
 ועל ירו ה"י נשבע ונתנה מזיו השכינה.
 וא"כ אף דרפב"י שלא רצה ליתנות ג"כ
 כוון לש"ש מ"ם ה"י בכלל למס סרעדו
 חסד בדיו. ואפשר שאם ה"י שוקל זה
 הי"ל לבטל רצונו מפני רצון של רבי.
 אבל באמת מאחר שהיו שניהם ניצוץ א'
 אם ראה איזה חסרון ברבי הי"ל להרגיש
 דודאי יש מעון זה גם בו. דאם הוא
 כבר השלים נפשו ה"י משלים גם כל
 הניצוצים השייכים לשורש נפשו וה"י גם
 נפש ר' בתכלית השלימות כמורו :

ובאמת מה שה"י נראה אליו בר'
 תחלה חסדה למותרות ה"י זה
 לצורך תיקון אותם הנפשות מישראל
 המבקשים מותרות בממון שזהו שורש
 גחש כמ"שיל שמוה בא קלקול אותם
 הנפשות הנדחות משורש ישראל ושנראים
 כמותרות. וע"כ ה"י שמץ מחסרון כזה
 גם ברבי והוא ירדה שלצורך עלי'
 כשיתקנו יתוקן חסרון זה גם בשאר נפשות
 ויתוקנו גם אותן נפשות. ורפב"י לטעמ'י
 דחשש שלא יגיע איזה חסרון אליו אף
 שימנע עי"ז הטוב מוולתו. ובאמת
 בכה"ג יותר ראוי לחוש לתיקון האחר
 ואמרי' בכה"ג לאדם הטוא כדי שיזכה
 חבירך. ואדרבה זה יש להחשיב לחסדה
 ותאוה שחושש רק לנפשו ולא לזולתו.
 וע"כ כשנפטר רפב"י עי"ז והבין רבי
 דהדין עמו ושהוא עתיד לתקן עי"ז הכל
 ויגיע באמת לקדושתו של רפב"י. אף
 דמ"ם לשעה דהשתא בעוה"ז לא זכה
 עדיין להגיע למעלתו מ"ם במח שיזכה
 לעלמא דאתי להיות עמו במחיצתו כאשר
 הם משורש א' וניצוץ א' כי עתיד להגיע
 לשלימות הקדושה :

ובתלמודין לא רצו להזכיר ענין זה
 רק אמרו ברמו דנבא
 טורא ביניי'. וג' דרומן ג"כ למ"ש בתחליל
 צדיקים נדמה להם כהר. כי אותו דבר
 מועט של יצר שיש אצלם שצדיקים
 לנצחו לנדול פחדם מהחטא ומהיצר שלא
 יחטיאם ח"ו לעבור שמין כ"ש על רצון
 קונם הוא אצלם כהר. ור"ל דמה שהבדיל
 ביניהם הוא ענייני טענות של אותו הר
 הידוע לצדיקים. דרפב"י חשש עליו
 ונרם דנתפס גם הוא וכמ"ד אין מיחה
 בלא חטא. ווי"ש רבי בתלמודין אם
 בחייהם כך כו' ע"ש במהרש"א נדחק.
 ולפמ"ש דנפטר אז שפיר שייך לשון זה
 ראם בחייהם כך שלא זכה להיות עמו
 יחר כי ה"י גדול מיני' במיתהו עאכ"כ.
 והוא היפוך מ"ש בירוש' כנו'. והא והא
 איתי דכפ"מ שה"י או לשעת' דראה
 שעלתה לו לרפב"י שלא נהנה ממנו
 מסתמא הדין עמו דה"י גדול או ממנו
 ואם בחייו כ"ש במותו דגדול ממנו. אך
 לעוה"ב כשיבוא גם רבי לשם אחר שיגיע
 לשלימות מעלתו שפיר יזכה להיות עמו.
 ונראה דגם אח"כ ער פטירת ראבר"ש
 לא ה"י עדיין ר' המיוחד בדור בקדושתו
 ולא קרו ל' עדיין רבי' הקדוש עד אח"כ
 בסוף ימיו אחר שקיבל עליו ג"כ יסורין
 שהרי אשתו דראבר"ש שלחה ל' כלי
 שנשתמש בו קודש כו' [בהפועלים שם]
 שקראתו חול לגבי ראבר"ש. ודבר
 שאינו כלל לא נכתב בתלמוד. ועוד
 שנם הוא הודה לה וקיבל גם הוא עליו
 יסורין. וג"ל דגם ד"א ה"י מאותו שורש

דבר צדק

ישהעיה ה"י מקוב. פי' מקוב עלמו
 לדבר הלכה לומר ח"י חרבה
 ולא חסיר שחשך שכבר הגיע למדרגת משיח
 ולכן הכב על הפרידה [וכן רבי דאחי מרדך
 גידל פדיות לבטח והגם דהוא מלאך המוח
 כנ"ל דזה יקרא מיתה. מ"מ הוא גידל
 והח"י דבר זה להטלות מדרגה זו ג"כ כמ"ש
 צפ"י חלק ח' מן ח"י ר' שמי' שהוא מדרגת
 משיח באותו דור. ורפב"י ה"י בסוד אל"י
 שלפני משיח כמ"ש במק"א והוא אמר מלאך
 המוח בכינוי כמ"ש צפ"י עשרה יוחסין אל"י
 כופתו כו' כי הוא מברר היחוסין כי מלידו
 הוא סבירור לפני בא יוס' ד' וגו'. אבל
 משיח הוא מסהרם. ונבט טורא ביניו שאלו
 נמחברו ה"י רבי משיח כי ה"י תיקון
 לפרידות והוא אמר שאין לו תיקון ואכמ"ל

שהוא מן הסריסים וה"י ג"כ כוונתה דלא
 ילדה דהפרידה שאין לו ראש היחוס אין לו
 ג"כ לבסף. ולש"אל יש ראש היחוס והוא
 חברה אביו ועליו ה"י נאמר שהוא כוונתה
 דלא ילדה שך אמרו עליו האמות שחשבו
 שאין ראש יחוס. ודמ"ס הסוף וטענו עליו
 פסול משפחה מלד ראשו. כי כך הוא המדה
 במקום חוקטו של דבר שם דייקא ראשית
 המחשבה נראה להיפך. ולכך דניאל דייקא
 לו נחלה עהרת הכוונתה כשהוכח ע"י